

అరుణాచలేశ్వరుడా! ఈ దేహమే నేను, దీనికి సంబంధించినవారే నిజం అనుకొంటున్నాను. ఈ మనస్సే నేను, ఈ మనస్సే నా ఇల్లు అనుకొంటున్నాను, దానితో కలిసి తిరుగుతున్నాను. నువ్వు ఏమిచేసావు అంటే నా కొంపలోనుండి నొప్పిలేకుండా నన్ను బయటకు తీసుకొని వచ్చేసావు, బయటకు తీసుకొని వచ్చి నన్ను వదిలిపెట్టలేదు, నీ ఇంటిలో చేర్చుకొన్నావు, నీ ఇల్లు ఆత్మ, నీ ఇల్లు శాంతి. నన్ను అశాంతిలోనుండి బయటకు తీసుకొనివచ్చావు, శాంతిస్థానంలో కూర్చోబెట్టావు అరుణాచలేశ్వరుడా అన్నారు భగవాన్.

సద్గురు శ్రీ నాన్నగారి అనుగ్రహ భాషణములు, 12-9-04, మంచిలి

ప్రియమైన ఆత్మబంధువుల్లారా,

మనం ఏదైనా ఒక పని చేసేటప్పుడు విసుగ్గా చెయ్యకూడదు, అశాంతిగా చెయ్యకూడదు, ఫలితాన్ని ఆశించకూడదు. మనం అశాంతిగా, విసుగ్గా ఒకపని చేస్తే దాని ఫలితం మనకు చెడ్డగా ఉంటుంది. మనం చేసేపని ప్రేమగా, శాంతిగా, అంతఃకరణశుద్ధితో చేయాలి అప్పుడు ఆ పని తాలుక ఫలితం మనకు మంచిగా ఉంటుంది. మనం ఒక పనిచేస్తే దాని తాలుక ఫలితం ఈజన్మలోనో, రాబోయే జన్మలోనో మనకు అనుభవంలోనికి వస్తుంది. మనం చేసిన పనికి ఫలితాన్ని అనుసంధానం చేసేవాడే దేవుడు అంటారు. ఇక్కడ గుర్తించవలసింది ఏమిటి అంటే మనం చేసే పని చిన్నపని అయినా పెద్దపని అయినా మంచిమనస్సుతో, ప్రేమతో, శాంతితో చెయ్యాలి. దేహప్రారభాన్ని బట్టి కాలప్రవాహంలో అనేకం వస్తూఉంటాయి. మార్పుకాలానికి ఉంది కాని హృదయంలో ఉన్న బ్రహ్మాంకు మార్పులేదు, దానికి కాలంతోటి, చావుపుట్టుకలతోటి, కర్మతోటి ఎట్టి సంబంధంలేదు. మన మనస్సులో ఉన్న సంకల్పవికల్పాలకు అది అతీతంగా వుంది, మన హృదయంలో ఉన్న నిజాన్ని, బ్రహ్మాంకు అర్థంచేసుకోవటానికి మనబుద్ధిని సమాయత్తం చేసుకోవటానికే ఈ జ్ఞానయజ్ఞాలు, ఈ సత్సంగ సమావేశాలు. దేహాయొక్క ప్రారభాన్ని బట్టి దేహం నడుస్తూ వుంటుంది. కాలగర్భంలో ఏముందో మనకు తెలియదు కాని కాలప్రవాహం అన్నీ తీసుకొని వస్తుంది. కాలప్రవాహంలో వచ్చేవి వస్తూవుంటాయి, పోయేవి పోతూ ఉంటాయి. మంచి ఉంటే మంచి, చెడు ఉంటే చెడు వస్తుంది. జన్మలు వస్తూవుంటాయి, గౌరవాలు వస్తూవుంటాయి, అగౌరవాలు వస్తూఉంటాయి, ఓడిపోయిన వారు నెగ్గుతూ ఉంటారు, నెగ్గినవారు ఓడిపోతూ ఉంటారు, ధనవంతులు దరిద్రులు అవుతూ ఉంటారు, దరిద్రులు ధనవంతులు అయిపోతూ ఉంటారు, కాలప్రవాహంలో ఇవిఅన్నీ జరుగుతూ ఉంటాయి, యిదంతా ప్రకృతి. నేను చెప్పే ఈమాటలకు, లోపల హృదయంలో ఉన్న సద్వస్తువుకు ఏమీ సంబంధంలేదు. కాలగర్భంలో ఏమి ఉందో తెలుసున్నవాడు నారాయణుడు ఒక్కడే, ఆయనే మన యజమాని, జీవకోటిని నడిపించేవాడు ఆయనే, దేవుడు మన హృదయంలోనే ఉన్నాడు, జీవుడు లోపలే ఉన్నాడు. మనకు జీవుడి తాలుక వికారాలు తెలుస్తున్నాయికాని దేవుడి తాలుక వైభవం మనకు తెలియటంలేదు. దేవుడు మనలోపలే ఉన్నా ఆయన మనకు అనుభవంలో లేడు, జీవుడు

అనుభవంలో ఉన్నాడు కాబట్టి వాడి వికారాలు మనకు తెలుస్తున్నాయి. మనకు ఏది ప్రత్యక్షంగా అనుభవంలో ఉందో అది మనకు తెలుస్తుంది కాని ప్రత్యక్షంగా అనుభవంలో లేనిది మనకు తెలియదు, మన ఇంద్రియాలకు, మనమనస్సుకు, ఈ జీవుడికి ఆధారంగా ఉండి, మన హృదయంలో అంతర్యామిగా ఉన్నవాడే గోవిందుడు, అందుకే మొదటిముద్ద తినేటప్పుడు గోవిందనామాన్ని స్మరించుకొని తింటే అది ప్రసాదమవుతుంది అని పెద్దల ఉవాచ. చీకటిలోనుండి వెలుతురులోనికి రమ్మని వేదం చెపుతోంది. చీకటి, వెలుతురుఅంటే ఈ బాహ్యంగా కనిపించేవికాదు. జీవుడిగా జన్మించటం చీకటి. జీవుడు తానుకాని శరీరాన్ని, ధనాన్ని, గౌరవాలను, అధికారాన్ని తాను అని చెబుతాడు, తానుకానిదానితో తాదాప్యం చెందుతూ ఉంటాడు. అదే కటికచీకటి. ఇవన్నీ జీవలక్షణాలు, మనం ఈ జీవలక్షణాలను పోగొట్టుకోవాలి. ఫలానావాడు నామిత్రుడు, ఫలానావాడు నాశత్రువు అని చెప్పేది జీవుడే. వాడిని ద్వేషించమని, వీడిని స్తోత్రం చేయమని చెప్పేది జీవుడే, హెచ్చుతగ్గులను తీసుకొనివచ్చేది జీవుడే. ప్రారబ్ధం కొట్టే దెబ్బలు అన్నీ తని ఏడ్వేవాడు జీవుడే. వాడు చేస్తాడు, అనుభవిస్తాడు. వాడి ప్రక్కనే దేవుడూ ఉన్నాడు, ఆయన ఏమీచెయ్యడు, అనుభవించడు, కాని వీరి చేష్టలను చూస్తూ వుంటారు. మనకు దేహభావన ఉందికాని బ్రహ్మభావన లేదు. దేహభావనే చీకటి, బ్రహ్మభావనే వెలుగు. ఎప్పుడోకాదు, ఎక్కడోకాదు ఇప్పుడే ఇక్కడే నీ శరీరం స్వశానానికి వెళ్ళకముందే, నీ శరీరం కాలిబూడిద అవ్వకముందే నువ్వు దేహభావనను వదిలించుకొని బ్రహ్మభావనలో, ఆత్మభావనలో, ఆమహావెలుగులోనికి ప్రవేశించటమే చీకటిలోనుండి వెలుతురులోనికి వెళ్ళటం. భగవంతుడి సహాయంతో మనం మాట్లాడుతున్నాము, ఆయన ఇచ్చే వెలుతురు సహాయంతో పనులు చేసుకొంటున్నాము కాని ఆయన లేడు అని చెబుతున్నాము, ఇది మన అజ్ఞానానికి గుర్తు. మన శరీరం జడం, ఈ జడానికి కదిలేశక్తి ఎక్కడనుండి వస్తోంది. అంటే లోపల చైతన్యంలో నుండి వస్తోంది. ఆ చైతన్యమే భగవంతుడు అది మర్చిపోవద్దు. ఇవాళ పచ్చగా ఉండి రేపు ఎండిపోయే విషయాల మీద మనకు ఉన్న నమ్మకం భగవంతుడి మీద మనకు లేదు. ప్రపంచంలోని ఏవస్తువులో గాని, ఏపదార్థంలోగాని సుఖం లేదు, శాంతి లేదు కాని ఉందని నీమనస్సు అనిపింపచేస్తుంది, అదే కటికచీకటి. అందులోనుండి విడుదలపొందితే గాని నువ్వు జ్ఞానానికి వారసుడివి కాలేవు. మనకు మాటమాటకు ఆగ్రహం వస్తూఉంటే మనకు నిగ్రహం లేదు అని అర్థం. మనస్సును ఎలా నియమించుకోవాలి, ఇంద్రియాలను ఎలానిగ్రహించుకోవాలి, జీవితాన్ని ఎలా నియమించుకోవాలి, కాలాన్ని ఎలా సద్వినియోగం చేసుకోవాలి అని నేర్పేదే యోగం. జీవించి ఉన్నతకాలం ధర్మాన్ని ఆచరిస్తూ నీ డ్యూటీ నీవు చేస్తూఉండు, జరిగేది ఏదో జరుగుతుంది, జరుగరానిది ఏదీ జరుగదు. నీడ్యూటీ కూడా ఎలాచెయ్యాలి. అంటే కర్తలేని కర్తను చెయ్యి. తామరాకు నీటి మధ్యలో ఉన్నా నీరు తామరాకును ఏవిధంగా అయితే తడవదో అలాగే నీవు కర్తలేని కర్తను చేస్తూ ఉంటే నీవు సంసారం మధ్యలో ఉన్నా సంసారం నిన్ను అంటదు, ఆవిధంగా పనిచేయటం నేర్చుకో.

అహంకారంతో నీవు పనిచేస్తూ వుంటే నీవు ఎత్తుకు ఎత్తు వడ్డీతోనహా నీవు
 అనుభవించవలసిందే. భగవంతుడు చెప్పిన వాక్యాన్ని మన మనస్సు అంగీకరించటానికి
 సిద్ధంగా ఉన్న సిద్ధంగా లేకపోయినా భగవంతుడు చెప్పిన వాక్యమే మనకు ప్రమాణము.
 ఎవడైతే దేవుడు చెప్పిన వాక్యాన్ని ప్రమాణంగా పెట్టుకొని జీవిస్తున్నాడో వాడు ధన్యుడు
 అవుతాడు, దేవుని స్వరూపాన్ని పొందుతాడు. శరీరం మిథ్య, శరీరం ఒక తలంపు అనిచెప్పినా
 శరీరం ఉన్నంతసేపు దానికి అన్నం పెట్టాలి, దాని ఆరోగ్యం చూడాలి అది మర్చిపోకూడదు.
 మనంకారులో వెళుతున్నాము అనుకోండి, ఆకారు మనం కాకపోయినా దానికి ఆయిల్
 పోయాలి, బాడిపడితే తుడుస్తూ ఉండాలి. అలాగే ఈ శరీరం మనం కాకపోయినా దానిని
 జాగ్రత్తగా చూసుకొంటూ జ్ఞానంపొందటానికి దానిని ఉపయోగించుకోవాలి. మన పని
 ఏదో మనం చేసుకొంటూ, భగవంతుడు అవకాశం ఇస్తే ఇతరులకు సహాయసహకారములు
 అందిస్తూ అది కూడా నిరహంకారంగా, నిరాడంబరంగా చేస్తూ ఉంటే అది జ్ఞానోదయానికి
 నీకు సహకరిస్తుంది. నువ్వు ఏ పనిచేసినా ఏమాట మాట్లాడినా, జపం చేసినా, ధ్యానం
 చేసినా భగవంతుడిలో ఐక్యంఅవ్వటం దృష్టిలో పెట్టుకొని చెయ్యి. నువ్వు ఏ ఆశ్రమంలో
 ఉన్నా మోక్షమార్గాన్ని విడిచిపెట్టవద్దు. సక్రమమైన మార్గాన్ని విడిచిపెట్టేస్తే, సక్రమమైన
 ఆలోచనను విడిచిపెట్టేస్తే నీ హృదయంలో ఉన్న సద్వస్తువు నీకు దొరకదు, రైట్ యాక్షన్.
 రైట్ స్టేజ్, రైట్ బహేవియర్ ఉంటే కదా నీ హృదయంలో ఉన్న సత్యం నీకు తెలిసేది. ధర్మాన్ని
 ఆచరించాలి. ధర్మాన్ని ఆచరిస్తూ ఉంటే వాడి మనస్సు నిండా ఈశ్వరుడు నిండి ఉంటాడు.
 చెఱువులోని నీరు కుళాయిద్వారా మన ఇంటికి ఎలా వస్తుందో అలాగ మనం ధర్మాన్ని
 ఆచరిస్తూ ఉంటే ధర్మం అనే కుళాయి ద్వారా హృదయంలోని జ్ఞానగంగ వచ్చి
 మనసహస్రారాన్ని జ్ఞానంతో, శాంతితో నింపుతుంది. అప్పుడు ఎటుచూసినా ఆనందమే,
 అసలు జీవితానికి, మరణానికి బేధంలేదు. ఆబేధం లేదన్న అనుభవం, అబేధస్థితిని ఇప్పుడే
 ఇక్కడే ఈ శరీరం ఉండగానే పొందాలి. అలా పొందకుండా ఈ శరీరం విడిచిపెడితే
 ఎక్కడికో జారిపోతాము. ప్రారబ్ధాన్ని అనుసరించి ఇతరలోకాలకు వెళ్ళవచ్చు. మరల జన్మలు
 రావచ్చు. అందుచేత ఈ శరీరం ఉండగానే ప్రయత్నంచేసి పొందవలసింది ఏదో పొందాలి.
 ఈమధ్య ఒక రిటైర్డ్ బీచర్ మా ఇంటికి వచ్చారు. ఆవిడ ఒకమంచి మాట చెప్పారు. నాన్నగారు
 నాకు ఇంకేమీ తలంపులేదు. ఆలోచనలేదు, శివుడిదగ్గరకు వెళ్ళిపోవాలి అన్నారు. శివుడు
 దగ్గరకు వెళ్ళటం ఎలాగ? శివుడి దగ్గరకు వెళ్ళటం అంటే శివుడిగా ఉండగలగటమే. శివుడు
 అంటే అంతట వ్యాపించినవాడు, అంతటా వ్యాపించిన వస్తువుకు కదలటం ఏముంటుంది,
 మీరుకూడా అలాగ అయిపోండి అని ఆ అమ్మగారితో చెప్పాను. ముందు మీరు
 శ్రవణంచేయండి, ఏది పొందాలో ముందు తెలుసుకోండి తరువాత ప్రయత్నం చేయండి.
 అవినయంగా ఉండవద్దు. ఒకవేళ దేహప్రారబ్ధంలో మీకు ఐశ్వర్యం వచ్చినా మీరు వినయం
 విడిచిపెట్టవద్దు. ధనం దానంతట అది చెడ్డదికాదు, దానిని మనం
 ఉపయోగించుకోవటంలో ఉంటుంది. అలాగే పనికూడా చెడ్డదికాదు, నేను చేస్తున్నాను

అనే తలంపు చెడ్డది. కాలప్రవాహానికి ఎదురీది నిలబడగల శక్తి ఈసృష్టిలో దేనికీ లేదు. నీ శరీరం ఎంత? నువ్వెంత? పెద్దపెద్ద సామ్రాజ్యాలే కాలప్రవాహంలో కొట్టుకొని పోయాయి. కాలాన్ని నడిపించేవాడు ఈశ్వరుడు, ఆయనే మనకు యజమాని. భగవాన్ అరుణాచలం వచ్చినరోజున ఎలా ఉన్నారో, శరీరం విడిచిపెట్టిన రోజున కూడా అలాగే ఉన్నారు. నీడ లేకుండా గడిపిన రోజులు ఉన్నాయి, ఆశ్రమం కట్టిన రోజులు ఉన్నాయి, డబ్బులేకుండా గడిపిన రోజులు ఉన్నాయి, డబ్బు వర్షం కింద కురిసిన రోజులూ ఉన్నాయి. తిండి లేకుండా ఉన్న రోజులు ఉన్నాయి, అజీర్తితో బాధపడ్డరోజులు ఉన్నాయి. భగవాన్ ఏమి చెప్పారు అంటే ఇదంతా దేహానికి సంబంధించిన విషయం, ఈదేహం అప్పుడు అలా ఉండవలసివచ్చింది, ఇప్పుడు ఇలా ఉండవలసివచ్చింది, నేను అరుణాచలం వచ్చి కొత్తగా పొందినది అంటూ ఏమీలేదు, నేను నష్టపోయింది ఏమీలేదు, సంపాదించినది ఏమీలేదు అన్నారు, అదీఆత్మ, అదీ చైతన్యం. మీ అత్తగారికి కోపంవచ్చి, ఆవిడకేదో వికారంవచ్చి ఒకరోజు మీతో మాట్లాడటం మానివేస్తే మీరు బెంగపెట్టుకొంటే ఇంక మీకు జ్ఞానం ఏమిటి? జీవలక్షణాలనుండి బయటపడకుండా అలవాట్లయొక్క వేగంలోనుండి, సంస్కారముల యొక్క వేగంలో నుండి, తలంపుల యొక్క వేగంలోనుండి విడుదల పొందకుండా నువ్వు చీకటిలోనుండి, అజ్ఞానంలో నుండి ఎలా బయటకు వస్తావు. మీ గ్రహస్థితి అలా ఉంది, ఇలా ఉంది అని కొందరు భగవాన్ తో చెప్పేవారు. నాకు గ్రహస్థితి ఏమిటి? పుట్టినదానికి గ్రహస్థితి కాని అసలు పుట్టుకే లేనిదానికి గ్రహస్థితి ఏమిటి? అనేవారు మరి మీదేహానికి కురుపువేసింది కదా అని ఎవరైనా అంటారు అనుకోండి ఆదేహం ఏప్రారబ్ధం అనుభవించటానికి వచ్చిందో అది అనుభవిస్తుంది, పోతుంది, దానిగోల నాకేల, అది నేనా? అనేవారు భగవాన్. భగవంతుడు మనహృదయంలోనే ఉన్నాడు కాని మనకు అనుభవంలోలేడు. నీహృదయంలో ఉన్న భగవంతుడిని నీకు అనుభవంలోనికి తీసుకొనివచ్చి నీచేతికి అందించేవాడే గురువు. మీ ఇంట్లోపిల్లలకు మీరు మంచి చెపుతున్నారనుకోండి. వారు విన్న, వినకపోయినా మీరు మంచి చెప్పండి. అది మనడ్వ్యాటీ, మీరు మంచి చెప్పటం మానకండి. మీరు మంచి చెప్పటం మానేస్తే చనిపోయిన వారితో సమానము. అలాడ్వ్యాటీ చెయ్యటంవలన మీకు ఏమివస్తుంది అంటే అది మీకు సంతృప్తి నిస్తుంది, దానివలన మీరు దేవునిదయకు పాత్రులవుతారు. ధనవంతులు అంతా ఆశ్రమం కట్టుకొని కూర్చుంటే అక్కడకు వెళ్ళేవాడు ఉండడు. రమణమహర్షి గారికి ఏముంది? ఆయన ధరించింది కౌపీనం. ఆయన దగ్గర విష్ణుచక్రం ఉందా, రామభాణం ఉందా? ఆయన ఘోనమే ఆయన ఆయుధం, ఆయన హృదయమే ఆయన ఆయుధం. నీ హృదయంలో సత్యం ఉన్నా అది నీకు అనుభవంలోనికి రానప్పుడు లోపల ఉన్నా ప్రయోజనం లేదు. అది నీకు అనుభవంలోనికి వచ్చినప్పుడు దాని తాలుక వైభవం నీకు తెలుస్తుంది, జీవితరహస్యం నీకు తెలుస్తుంది. భగవంతుడు ఒక పని చెయ్యమని చెప్పాడు అనుకోండి, దాని గురించి చర్చఅనవసరం, ఆపని చేసివూరుకోవటం, ఒకపనిచేయవద్దు అని చెప్పాడు అనుకోండి, అది మానివేయటం. అలా ఉండటంవలన

భగవంతుడి దయకుపాత్రులవుతారు, అప్పుడు ఆయనే మనకు స్వరూపంగా వ్యక్తమవుతాడు. ఎక్కడ మంచి ఉంటే అది మనం నేర్చుకోవాలి. మీలో ఏదైనా మంచి ఉంది అనుకోండి, ఆ మంచిని నేనుచూస్తున్నాను అనుకోండి నాకులాభం ఏమిటి అంటే మీకంటే నేను ఎక్కువ మంచివాడను అయిపోతాను. మీలో ఏదైనా చెడ్డ ఉంది అనుకోండి, ఆచెడ్డను నేను చూస్తున్నాను అనుకోండి మీకంటే నేను ఎక్కువ చెడ్డవాడను అయిపోతాను. మీలో ఉన్న మంచిని చూస్తే నేను బాగుపడతాను, మీలో ఉన్న చెడ్డను చూస్తే నేను పాడైపోతాను. మీకు దేహప్రారబ్ధం ఏది తీసుకొనివస్తే దానితో సంతృప్తిపడు, కాని జ్ఞానం విషయంలో ఆత్మజ్ఞానం వచ్చేవరకు సంతృప్తి పడవద్దు అని చెప్పారు అంటే దేహప్రారబ్ధంలో పదవులు వచ్చినా, పైసాలువచ్చినా ఏదివస్తే దానితో సంతృప్తిపడు కాని జ్ఞానం విషయంలో లోపల ఉన్న వస్తువు అనుభవంలోకి వచ్చేవరకు సంతృప్తిపడవద్దు. జ్ఞానం గురించి అడిగి తెలుసుకొనే కాంక్ష మీకులేకపోతే, ఆ జిజ్ఞాస కనుక మీకు లేకపోతే మీఇంటినిండా డబ్బుఉన్నా, ఎంతబంగారం ఉన్నా మీకు భావదారిద్దం తప్పదు, మనస్సులో దారిద్దం ఉంటుంది. మీరు ఇంటిలో లంచగా ఉంటారు గాని మనస్సులో దారిద్దం అనుభవిస్తారు. లోపల ఏదో వస్తువు వుంది అంటున్నారు, దానిని తెలుసుకోవాలనే తపన ఉంది, ఆతపన బాగా బలపడేలాగ చెయ్యండి అందుకే మీదర్శనానికి వచ్చాను అని ఒకరు భగవాన్‌ను అడుగుతున్నారు. నీకుఉన్న తపనే నీకు దైవసాక్షాత్కారం తెచ్చిపెడుతుంది అంటున్నారు భగవాన్.

మోక్షం అంటే ఏమీలేదు దేవుడు ఉన్నాడా, లేడా అనే విషయం ప్రక్కనపెట్టండి, రాబోయే జన్మలు ఉన్నాయా అనే విషయం ప్రక్కనపెట్టండి, ఇవిఅన్నీ మనకు తెలిసినా తెలియకపోయినా మన మనస్సు మనకు తెలుస్తోంది కదా, అందులో నుండి విడుదల పొందటమే మోక్షం. మీరు అర్థం చేసుకొంటే తేలిగ్గా ఉంటుంది, అర్థం చేసుకోకపోతే ఇదే కష్టంగా ఉంటుంది. ఇదే ఉపనిషత్‌లో ఒక ఋషి ఏమని చెప్పాడు అంటే తెలుసుకొంటే సుఖం, తెలియకపోతే దుఃఖం అనిచెప్పాడు. తెలిసున్న వాడికి ఆవస్తువు అత్యంత సమీపంలో ఉంటుంది, తెలియనివాడికి అది వాడి హృదయంలో ఉన్నాకూడా బహుదూరంగా ఉన్నట్లు అనిపిస్తుంది. లోపల ఉన్న బ్రహ్మాంతాలుక అనుభవం మీకురాదు అనుకోండి మీకు బాహ్యంగా ఎన్ని సంపదలు ఉన్నా బాహ్యంగా ఎన్ని భోగాలు ఉన్నా, మీరుకోటిజన్మలు ఎత్తినా దుఃఖం మిమ్ముల్ని విడిచిపెట్టదు అన్నారు భగవాన్. ఈ వాక్యం కోపంతో చెప్పినదికాదు, మన సంశోషం కోసం చెప్పినదికాదు, ఉన్నది ఉన్నట్లుగా చెపితే ఈ జన్మలో కాకపోయినా రాబోయే జన్మలో అయినా ఆ వాక్యాన్ని రుచిచూడటం కోసం చెప్పారు. మీరు కలకత్తా వెళ్ళే రైలు ఎక్కికూర్చుని కలకత్తా వెళ్ళటం నాకు ఇష్టం లేదు అనుకొన్నా ఆరైలు నిన్నుకలకత్తాలో పడేస్తుంది. అలాగే నీ ప్రవర్తన బాగాఉంటే మీరు ఇతరులకు చేయగలిగిన సహాయం చేస్తూఉంటే, మీ పని ఏదో మీరుజాగ్రత్తగా చేసుకుంటూ ఉంటే, నీ ప్రవర్తన నిగ్రహంలో ఉంటే నాకు మోక్షం అక్కరలేదు అనుకొన్నా మీకు తెలియకుండానే మోక్షం వచ్చి నిన్ను వరిస్తుంది. మిమ్ముల్ని చూసి ఎవరైనా అసూయపడుతున్నారు అనుకోండి, వారి అసూయను మీరు చూడకూడదు,

వారి లోపల ఉన్న భగవంతుడిని మీరు చూడడం నేర్చుకోండి, అదిరైట్ బహివియర్, అప్పుడు
 హృదయంలో ఉన్న భగవంతుడు మీకు తొందరగా ఎరుకలోనికి వస్తాడు. ఇక్కడ భగవాన్
 ఏమి చెపుతున్నారు అంటే హారతికర్పారం ఏ విధంగా అయితే అగ్నిలో కాలిపోయి ఏమి
 మిగలకుండా అయిపోతుందో అలాగ మనస్సు కూడా జ్ఞానాగ్నిలో కాలిపోయి మిగలకుండా
 అయిపోవాలి, అదే మోక్షం. నీ మనస్సును ప్రోపర్ గా ఉపయోగించుకొన్నావా నీకు మోక్షం,
 నీమనస్సును సరిగా ఉపయోగించుకోకపోతే అదే బంధం అవుతుంది. ఈ గారిడీ అంతా
 మనస్సులోనే వుంది. అయితే గురువు అనుగ్రహంలో పడితే ఒకవేళ నీవు బంధంలోపడినా
 ఆయన కూడా బంధంలోనికి వచ్చి అందులోనుండి నిన్ను బయటకు తీసుకొనివస్తాడు,
 వాడు గురువు. మీరు కుళాయి తిప్పారు అనుకోండి, నీరురావాలి, నీరురావాలి అని మీరు
 అనుకోనక్కరలేదు, వాటంతట అవే నీరు వచ్చేస్తాయి అలాగే మనస్సు పత్తాలేకుండా పోయింది
 అనుకోండి లోపలఉన్న సత్యం నాకు తెలియబడాలి అని మీరు అనుకోనక్కరలేదు, అది
 మీకు తెలియబడుతుంది. మన శరీరసౌందర్యం కంటే హృదయసౌందర్యం గొప్పది.
 నిజమైనసౌందర్యాన్ని చూడటానికి మనరెండు కళ్ళు సరిపోవు. మనం
 రూపసౌందర్యంలోనుండి గుణసౌందర్యంలోనికి వెళితే. గుణసౌందర్యంలోనుండి లోపలఉన్న
 హృదయసౌందర్యంలోనికి వెళితే మనం ఆసౌందర్యంలో, ఆప్రకాశంలో, ఆమహాశాంతిలో
 ఐక్యమయిపోతాము, అప్పుడు జీవుడు కనబడడు. ఆంజనేయస్వామి గొప్పభాషాపండితుడు.
 రాముడు దేవుడు అనుకొంటున్నాము, ఆయనే మురిసిపోయాడు ఆంజనేయస్వామి యొక్క
 భాషాసౌందర్యానికి అంటే ఆంజనేయస్వామి మాటలకుదేవుడు మురిసిపోతున్నాడు, ఇంక
 వాడు దేవుడు అవ్వకుండాఎలా ఉంటాడు. భాషలో ఏముంది అనుకోకండి. భాషకూడా
 జాగ్రత్తగా మాట్లాడాలి, దానివలన మనస్సు సంస్కరింపబడుతుంది. మూలతలంపును అటు
 ఇటు తిప్పకండి, దానిలోనుండి విడుదల పొందండి. కొంతకాలం చిన్నకూతురు అంటే
 ఇష్టం, కొంతకాలం పెద్దకూతురు అంటే ఇష్టం ఇలా అహంకారాన్ని ట్రాన్స్ ఫర్ లు చేయవద్దు
 దానిలోనుండి విడుదలపొందటానికి ప్రయత్నం చేయండి. మీరు ప్రయాణం చేయండి,
 ప్రయాణం చేయండి, హృదయంలోనికి ప్రమాణం చేయండి. సముద్రం చాలాలోతుగా
 ఉంటుంది. ఆలోతులలోనికి వెళితే సముద్రంలో ఉన్న రత్నాలు దొరుకుతాయి. అలాగే
 మనహృదయం కూడా చాలా లోతుగా ఉంటుంది. ఆలోపలకు మనం దిగగలిగితే అంత
 తూకం మనకు ఉంటే, అంతఅభ్యాసం మనకు ఉంటే, అంత వైరాగ్యం మనకు ఉంటే
 హృదయం యొక్క లోతులలో ఉన్న ఆత్మముత్తం మనచేతికి అందుతుంది. అది ప్రత్యక్షంగా
 మనకు అనుభవంలోనికి వస్తుంది. ఇంకా వది సంవత్సరాలు బతకాలి అని
 అలాపాడిగించుకొని పోవటమే గాని మనకు 50సం॥లు వచ్చాయి, ఏమిసాధన చేసాము,
 లోపలఉన్న వస్తువును పొందటానికి మనం ఏ ప్రయత్నం చేసాము. కనీసం జీవితంలో
 ఒకడికైనా ఉపయోగపడ్డామా ? అది లేదు. ఇంకాజీవించాలి, ఇంకాపాడిగించుకోవాలి
 అంటే ఇలా ఎంత పాడిగించుకున్నా ఎర్రసు వల్లకాడే.

ఈ శరీరం ఒక అద్దెకొంప. ఇందులో ఉంటున్నాము. కాని మనం ఏమను
 కొంటున్నాము అంటే ఇది అద్దెకొంప అనుకోవటం లేదు, ఇదే నిజం అనుకొంటున్నాము.
 ఏదో రోజున అందులో నుండి పొమ్మని చెబుతారు, పోవలసిందే. వాస్తుకు బాగుంది
 ఇక్కడే ఉంటాం అన్నా పొమ్మంటారు. వారు ఎప్పుడు పొమ్మంటే అప్పుడుపోవాలి. లోపల
 కంట్రోల్ ఉన్నాడు. ఈ ఇల్లు శిథిలమైపోయింది, ఖాళీచెయ్యి, నీకు కావలసిఉంటే ఇంకో
 ఇల్లు ఇస్తాను అంటాడు, అప్పుడు ఈజీవుడు ఆశరీరం విడిచిపెట్టిపోతాడు. భగవాన్
 ఏమంటున్నారు అంటే నువ్వు ఇలా అద్దెకొంపలకు తిరిగినా ఫరవాలేదు, అద్దెకొంపను నీ
 సొంతకొంప అనుకొంటున్నారు, అక్కడే ప్రమాదం వచ్చింది అంటున్నారు. ఈ శరీరం
 అద్దెకొంప అని తెలియక ఇదినాదే ఇదినాదే అంటున్నావు. ఎప్పుడో సడన్ గా పిలుపు వస్తుంది,
 నీచేత యిది ఖాళీ చేయించేస్తారు, అప్పుడు ఏడుస్తూ కూర్చోంటావు. ప్రారబ్ధాన్ని బట్టి నువ్వు
 ఎక్కడకి పోవాలో అక్కడికి పోతావు. మనం ఇల్లు కట్టుకొనేవరకు ఈ అద్దెకొంపలు పట్టుకొని
 తిరుగుటం ఎలా తప్పదో అలాగ మన నిజమైన ఇల్లు అయిన భగవంతుడిని చేరుకొనేవరకు
 ఈ జన్మలు అనే కొంపలలో తిరుగుతూ ఉండవలసిందే, భగవంతుని నామాన్ని
 స్మరించటంవలన, ఆయన రూపాన్ని ధ్యానించటంవలన మనస్సు యొక్క చాపల్యం
 తగ్గిపోతుంది, ఏదేవుడు కోసమైతే నువ్వు జీవిస్తున్నావో ఆయనతో నీకు తాదాప్యం
 పెరుగుతుంది. ఇలా ఆరాధించటంవలన మనస్సు అణుగుతుంది, మనస్సుకు ఏకాగ్రత
 కలుగుతుంది, నెమ్మదిగా మనస్సు పల్లబడి నశిస్తుంది. అప్పుడు మీకు భయాలుపోతాయి,
 అభయస్థితి కలుగుతుంది. భగవంతుడు అందరికీ అవకాశాలు ఇవ్వడు, మీకు ఎవరికైనా
 అవకాశాలు ఇస్తే వాటిని భగవంతుడిని తెలుసుకోవటానికి ఉపయోగించుకోండి పరమలోజు
 తనపైసొలను ఎలా చూసుకొంటాడో అలాగ భగవంతుడు ఇచ్చిన అవకాశములను అంత
 జాగ్రత్తగా ఆత్మజ్ఞానం పొందటానికి ఉపయోగించుకోండి. ఎక్కడ మీకు వేడి కనిపిస్తున్నా
 అది అగ్ని సంభంధమే అలాగే మనకు తెలివి ఉన్నా, ధనం ఉన్నా, సౌందర్యం ఉన్నా అవిఅన్నీ
 భగవంతుడు ఇచ్చినవే, అవి మన సొంతం అనుకోవద్దు. భగవంతుడి దయలేకపోతే మనం
 భగవంతుడిని స్మరించలేము. ఎప్పుడైనా మనకు భగవంతుడు జ్ఞాపకం వచ్చాడు అనుకోండి
 అప్పుడు మనం ఏమనుకొంటాము అంటే సాధనబాగా చేస్తున్నాం అనుకొంటాము కాని
 ఆయన మనలను జ్ఞాపకం తెచ్చుకొంటే మనకు ఆయన జ్ఞాపకం వస్తాడు కాని అది
 మనతెలివితేటలుకాదు. మనకు తెలియని గొడవలు అన్నీ వదిలేయండి, మనస్సు మనకు
 తెలుస్తోంది, అందులోనుండి బయటకు రండి, అదే మోక్షం. పెంటపోగులో ఎంత పెంట
 ఉంటుందో మన మనస్సులోఅన్ని వికారాలు ఉంటాయి, మన వికారాలు మనకు
 తెలుస్తున్నాయి కదా అందులోనుండి బయటకు రావటమే మోక్షం. పద్మపాదుడు ఒకసారి
 పుస్తకం వ్రాసి శంకరాచార్యుల వారికి చదివి వినిపించాడు, ఆ పుస్తకం జాగ్రత్త పెట్టమని
 ఆచార్యులవారు చెప్పారు. పద్మపాదుడు రామేశ్వరం వెళుతూ కూడా ఆపుస్తకం పట్టుకొని
 మేనమామ ఇంటికివెళ్ళాడు. అక్కడ ఆపుస్తకం మేనమామకు చదివి వినిపించాడు. వీడు

ఇంతగొప్ప గ్రంథాలు వ్రాసాడా ఏమిటి అని మేనమామకు అసూయవచ్చింది. పద్మపాదుడిని రామేశ్వరం వెళ్ళనిచ్చి ఆ పుస్తకం తగలపెట్టేసాడు. పద్మపాదుడు తిరిగి వచ్చేసరికి దొంగలు పట్టుకొనిపోయారు అని చెప్పాడు, అసూయ అంతపనిచేసింది. అప్పుడు పద్మపాదుడు బెంగపెట్టుకొని ఆచార్యులవారి దగ్గరకు వచ్చి ఏడుస్తాడు. ఆచార్యులవారి ఏకాగ్రత చూడండి. దీనికి ఎందుకు దుఃఖపడటం, నువ్వు ఒకసారి చదివి వినిపించావు కదా (అది 300 పేజీల గ్రంథం) ఒక్క వాక్యం తేడా లేకుండా చెపుతాను వ్రాసుకో అన్నారు ఆచార్యులవారు, వాడు ఆచార్యుడు. ఆచార్యులవారికి ఆజ్ఞాపకశక్తి ఇచ్చింది ఎవరు ? సర్వేశ్వరుడు అంటే మరల అక్కడ మనం ఈశ్వరుడిని మర్చిపోకూడదు. నీ మరుపుని నేను, నీ జ్ఞాపకాన్ని నేను అని భగవంతుడు గీతలో చెప్పాడు అంటే ఎవరు ఉన్నారు? మనంలేము మనం సున్నలం, అంతా ఈశ్వరుడే. భగవంతుడిని పూజించగా పూజించగా ఆయనను స్మరించగా, స్మరించగా ఆయనతో ఒకరకమైన అనుభంధం కంటిన్యూ అవుతుంది. అది భౌతికమైన అనుబంధం కాదు, అది అభౌతికమైనది భౌతికమైన అనుబంధాలకు ఏముంది పెట్టినరోజున పూజ, పెట్టనిరోజున పెంట.

(నద్దురు శ్రీ నాన్నగారి అనుగ్రహభాషణములు, 19-9-04, భమవరం)

ప్రియమైన ఆత్మబంధువుల్లారా,

మనం ఏవని ప్రారంభించినా ముందు వినాయకపూజ చేసాక అన్నీ చేసుకొంటాము. వినాయకుడు చాలా తెలివిగలవాడు, వివేకవంతుడు. స్థూలదృష్టి, సూక్ష్మదృష్టి రెండూ ఉన్నవాడు గణేశుడు. స్థూలమైన పనులు చేయగలడు, అతిసూక్ష్మమైన పనులు చేయగలడు. వినాయకుడి వాహనం ఎలుక. అక్కడ ఎలుక అంటే మనస్సుకు గుర్తు. ఎలుక రాత్రిళ్ళు తిరుగుతూ ఉంటుంది, మన మనస్సు అజ్ఞానం అనే చీకటిలో తిరుగుతూ ఉంటుంది. ఎలుక అది తిన్నది తినేసి వూరుకుంటుందా అంటే మిగతావి తన కన్నంలో పెట్టుకుంటూ ఉంటుంది, పాడుచేస్తూ ఉంటుంది. మన మనస్సు చేసేపని కూడా అదే ఎందుకు పనికిరాని గొడవలు అన్నీ దానికి కావాలి. ఆ ఎలుకను స్వాధీనం చేసుకొని గణేశుడు తన వాహనంగా పెట్టుకొన్నాడు, తన స్వాధీనంలో పెట్టుకొన్నాడు. కాబట్టి గణేశుడు ఈశ్వరుడై పోయాడు. అలాగ ఎవడైతే తన మనస్సును స్వాధీనంచేసుకొన్నాడో, ఎవడైతే తన మనస్సు మీదస్వారి చేస్తున్నాడో, తన మనస్సును అదుపులో పెట్టుకొన్నాడో వాడు దేవుడు అవుతాడు, జ్ఞాని అవుతాడు. మన మనస్సును మనం స్వాధీనంలో పెట్టుకోకుండా ఎంత ప్రయత్నం చేసినా మనం జ్ఞానాన్ని సంపాదించలేము. ఓ అరుణాచలేశ్వరుడా ! జ్ఞానం లేకుండా నిన్ను పొందుదామని చూసాను కాని నీవు దొరకలేదు. జ్ఞానం వస్తేనే గాని నీవు దొరకవు అని అర్థమయ్యాక జ్ఞానం కోసం ప్రయత్నం చేస్తున్నాను, నాప్రయత్నం ఒక్కటే సరిపోదు, నీ దయను చూపించి జ్ఞానాన్ని ప్రసాదించు అని భగవాన్ అక్షరమణమాలలో అన్నారు. గణపతి మనకు అన్ని విధాల గురువే, ఆయన నోరు చిన్నది, చెవులు పెద్దవి అంటే ఎక్కువ వినండి,